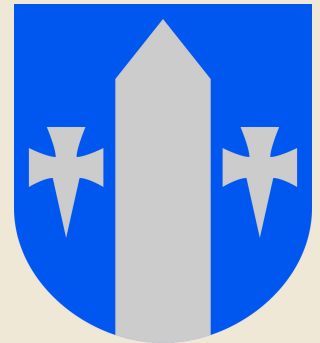

TIEDOTUSLEHTI

PYHÄJÄRVEN
KAUPUNKI

2/2023

Miljardin Pyhäjärvi:
löytyy rooli
Sinullekin!

EPT-viikko

Hyvinvointitalo

Lapsen suusta – kysymyksiä lapsille

3

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2024 talousarviosta ja
taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2026

6

MILJARDIN PYHÄJÄRVESTÄ HYÖTYVÄT KAIKKI

Pyhäjärven elinkeinotoimi

8

VAHVAA KEHITTÄMISTÄ VUODELLE -24

Pyhäjärven Kehitys Oy

9

MAASEUTUTOIMEN AJANKOHTAISET

12

EPT-VIIKKO

Nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut

13

HYVINVOINTITALO, ASEMATIE JA KAAVOITUS

Tekniset palvelut

19

KYLÄNEUVOSTO 20 V.

Yhteisöasiamies

20

KOULUTERVEYSKYSELY

Pyhäjärven hyvinvointipalvelut

22

CALLIO FUTURE MINE

23

LAPSEN SUUSTA

Pyhäjärven varhaiskasvatus

25

PALVELULIIKENNE

Kaupunginjohtajan katsaus

TALOUSARVIOSTA & TALOUSSUUNNITELMASTA

Vuosi 2023 piti sisällään paljon toiminnallisia muutoksia kaupungin tehtäväkentässä ja taloudessa. Muutokset ovat vuonna 2024 huomattavasti vähäisempiä, joskin tulevana vuosina ne jatkuvat.

Tammikuun alusta 2024 lukien kirjastopalvelut siirtyvät jälleen kaupungin omaksi toiminnaksi. Samalla vuoden 2024 aikana jatketaan 1.1.2025 voimaan tulevaa TE-uudistusta, jossa mm. työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle.

Megatrendinä energiakäännne on vaikuttanut Pyhäjärven toimintaympäristöön jo vuosia ja sen vaikutukset konkretisoituvat lähivuosina. Vuosina 2021 - 2027 Pyhäjärvelle kohdistuvat uusiutuvan energian tuotanto-, siirto- ja varastointihankkeet on arvioitu toteutuvan noin 0,9 - 1,1 miljardin euron suuruiseksi.

Tästä summasta jo noin 10 % on toteutunut ja meillä on syy puhua ”Pyhäjärven Miljardista”. Vuoden 2024 aikana on syytä odottaa ainakin kahdesta energiakäänteen investointihankkeesta syntyvän investointipäätökset. Konkreettiset investointihankkeet antavat Pyhäjärven yrityskentälle runsaasti kasvun ja kehityksen mahdollisuuksia ja samalla hankkeet vahvistavat olennaisesti Pyhäjärven verotulopohjaa.

Kaupungin vuosikate on vuonna 2024 negatiivinen n. -1,27 miljoonaa euroa ja tilikausi alijäämäinen -2,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin talouden tasapainotustyö tuottaa tulosta ja sekä vuosikate että tilikauden alijäämä ovat tasapainotusohjelman tavoitetta hieman edellä positiivisella tavalla. Vuosikate tulee suunnitelmavuotena 2026 nousemaan positiiviseksi ja vuonna 2027 talouden painelaskelman mukaan kaupungin tilikausi on jälleen ylijäämäinen. Kaupungin taloudellinen tulevaisuus näyttää valoisalta energiakäänteen investointien vaikutusten myötä. Muun muassa Murtomäen tuulivoimapuiston kiinteistövero vaikutus näkyy ensimmäisen kokonaisen vuoden ajan vuonna 2024 kaupungin verotulopohjassa.

Kaupungin lainakanta kasvaa nettona n. 4,2 miljoonaa euroa, kaupungin lainakannan ollessa vuoden 2024 lopussa noin 32,9 milj. euroa. Lainakanta kasvaa yhä vuosina 2025 - 2026, kääntyen vuonna 2027 suunnitelmien mukaan laskuun, joka kiihtyy vuonna 2028 runsaasti kasvavien kiinteistöverokertymien myötä. Kaupungin nettoinvestoinnit ovat vuonna 2024 noin 2,3 miljoonaa euroa ja kasvavat taloussuunnitelmavuosina, jolloin suurin yksittäinen investointi tulee olemaan suunniteltu hyvinvointitalo. Suurimpana yksittäisenä investointina vuonna 2024 on keskuskeittiön peruskorjaus. Hyvinvointitalon suunnittelumääräraha (250.000 euroa) kohdistuu vuodelle 2024 ja suunniteltu rakentamisinvestointi vuosille 2025 - 2027. Pyhäsalmen uusien tieyhteyksien rakentamisurakka saatetaan päätökseen vuonna 2024.

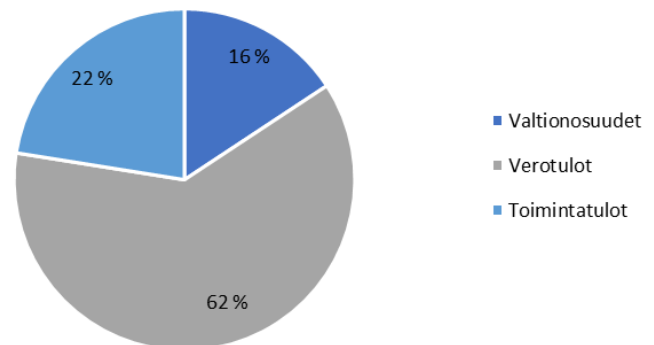
Energiakäänteen talousvaikutuksien myötä voimakkaasti kohentuva kaupungin taloudellinen tilanne antaa Pyhäjärven kaupungille mahdollisuuden parantaa palvelujaan ja palveluinfraansa, eli pitämään kilpailukyvystään huolta ja jopa lisäämään kilpailuetujaan. Tämä on rakennemuutoksen hallinnan kannalta äärimmäisen tärkeää ja luo pohjan uskottavalle myönteiselle kehityspolulle.

Henrik Kiviniemi

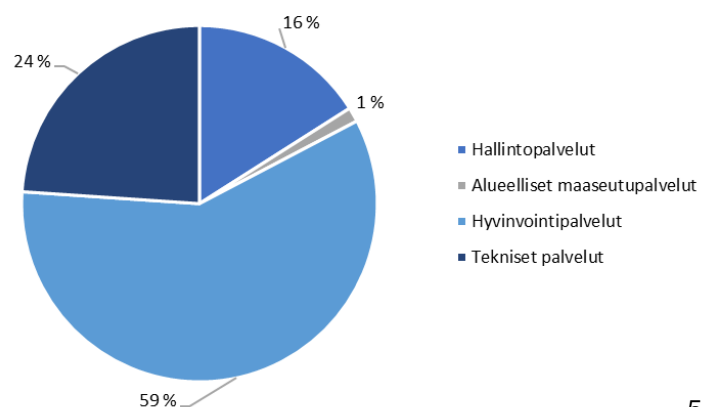
kaupunginjohtaja

Verotulot	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Kunnallisvero, €	15 799 366	15 269 143	15 551 890	7 800 000	7 460 000
Osuus yhteisöverosta, €	4 733 372	6 051 302	4 320 543	1 700 000	1 360 000
Kiinteistövero, €	1 184 656	1 308 936	1 319 698	1 580 000	1 895 000
Verotulot yhteensä, €	21 717 394	22 629 381	21 192 131	11 080 000	10 715 000

**Toimintatuottojen (ulkoiset),
verotulojen sekä
valtionosuuksien
osuus prosentteina
talousarviovuonna 2024**

**Toimintakulut (ulk.)
toimialoittain
talousarviossa 2024**

LÖYDÄ ROOLISI MILJARDIN PYHÄJÄRVELLÄ

WWW.PYHAJARVI.FI

MILJARDIN PYHÄJÄRVESTÄ HYÖTYVÄT KAIKKI

Pyhäjärvelle kohdistuu realistisen arvion mukaan vuosina 2021-2027 yhteensä noin 0,9-1,1 miljardin euron investoinnit

Ne koostuvat ensivaiheessa uusiutuvan energian tuotannosta ja varastoinnista. Tuulivoimahankkeiden osuus miljardin potista on noin puolet, eli reilu 500 miljoonaa euroa. Tämä on ymmärrettävää, sillä tuulivoimahankkeet ovat aina suuria teollisia investointeja, mm. juuri valtuuston hyväksymän Itämaen tuulivoimanosayleiskaavan kautta mahdollistetaan noin 220 miljoonan euron investointihanke Pyhäjärvelle.

Toteutuneita investointeja ovat tässä vaiheessa Murtomäen tuulivoimapuisto ja Risteysalueen biokaasulaitos. Lisäksi Callio Solar Park I aurinkovoimala on siirtynyt rakentamisvaiheeseen ja valmistuu vuonna 2024. Energiakäänteen investointien vaikutusta arvioitaessa myös pienet ja keskiuuret energiaan liittyvät investoinnit, kuten Pyhäjärven Biokaasu Oy:n biokaasulaitos, ovat tärkeitä. Ne luovat monesti kokoaan paljon suurempaa arvonlisää ja toimeliaisuutta paikkakunnalle ja sen nykyisille elinkeinoille.

PYHÄJÄRVEN ELINKEINOTOIMI

Yhdistetyt tuuli- ja aurinkovoimapuistot, eli niin kutsutut hybridihankkeet, muodostavat yli 400 miljoonan euron investointikokonaisuuden vuosille 2021-2027. Murtomäki II-hanke ja Nurmesnevan hanke ovat esimerkkejä näistä hybridihankkeista, eli niissä molemmissa tulee olemaan tuulivoiman lisäksi merkittävää aurinkovoiman tuotantoa.

Aurinkovoiman osalta olemme nähneet viimeisen parin vuoden ajan selkeän uuden nousevan investointisuunnan koko maassamme. Teknologinen kehitys ja aurinkovoiman soveltuvuus osaltaan tuulivoiman tuotantoa tasapainottamaan ovat edesauttaneet asiaa. Yksinomaan aurinkovoimaan keskittyvät hankkeet vuosille 2021-2027 ovat Pyhäjärvellä noin 25 miljoonan euron suuruusluokkaa, erittäin todennäköisesti näemme niitä paljon lisääkin lähivuosina ja ne lisäävät siten aikanaan investointien määrää.

Sähköasemien ja siirtolinjojen osalta alueellamme on jo menossa merkittäviä investointeja ja ne lisääntyvät tulevina vuosina huomattavasti. Monet sähkönsiirron hankesuunnitelmat herättävät ajoittain kuntalaisissa ja maanomistajissa alueella ymmärrettävää epävarmuutta. Pyhäjärven energiantuotantohankkeet ensisijaisesti aina siirtävät energiansa yhteisjohdoilla, kun kyse on pitkistä siirtoyhteyksistä. Tämä tuo hyväksyttävyyttä hankkeille paljon lisää. Hankkeiden kehitysvaiheissa on toki varmistettava useita eri vaihtoehtoja sähkönsiirrolle, jotta investointien eteneminen voidaan eri tilanteissa turvata.

Vuoteen 2027 mennessä näemme sähkönsiirtoon ja sähköasemiin liittyvien investointien toteutuvan noin 50 miljoonan euron verran. Kantaverkon vahvistaminen ja siihen liittyvät uudet sähköasemat seuraavat hieman hitaammassa aikataulussa. Nyt on varmistunut jo se, että kantaverkko laajenee Pyhäjärvellekin. Fingridin uuden Harjulinjan rakentaminen tuo kantaverkon ja sen tärkeitä sähköasemia Pyhäjärvelle. Ne ovat energiantensiivisen teollisuuden sijoittumiselle välttämättömiä ja tuovat meille sekä kilpailukykyä että kilpailuetua.

Investointialto vaikuttaa monella positiivisella tavalla sekä kaupungin talouteen että paikallisten yksityistalouksiin. Eri ikäisillä ihmisillä on erilaisia rooleja paikkakunnan elinvoiman kannalta, ja me kaikki täällä olemme jossakin määrin palvelunkäyttäjän roolissakin, eri ikäkausina eri tavoin. Vuoteen 2027 mennessä energiainvestointien maksama kiinteistöverokertymä nousee vuositasolla yli 4 miljoonan euron ja vuoteen 2029 mennessä jopa 8 miljoonan euron. Erilaiset maanvuokrakorvaukset ja muut korvaukset tuovat pysyviä tuloja maanomistajille, joita on eri hankkeiden alueella yhteensä satoja. Näistä enemmistö on paikallisia yksityishenkilöitä ja yhtymiä. Investointihankkeiden työllisyysvaikutukset arvioidaan aluetalousvaikutusten arvioinnin yhteydessä.

Pyhäjärvellä kohdistuvat miljardin euron investointialto antaa Pyhäjärven kaupungille mahdollisuuden panostaa omaan kilpailukykyynsä, muun muassa uusiin asianmukaisiin nuorisotiloihin, kirjastoon ja liikunta- ja kulttuuritilaan. Meistä jokainen ymmärtää, että ennaltaehkäiseviin hyvinvointipalveluihin pitää meillä

Pyhäjärvellä satsata entistä enemmän. Tämä on vahva viesti siitä, että me tunnistamme Pyhäjärvellä sen, mikä on meidän kuntalaisten elämässä tärkeää. Palveluinfraan lisäksi kaupungin vahvistuva taloudellinen tilanne tuo meille kilpailuetua osaavan henkilöstön osalta, pystymme tarjoamaan pysyvyyttä työsuhteisiin ja tulevaisuuden uskoa koko paikkakunnan elinvoiman kehitykselle.

Pyhäjärvellä on kaikki eväät sille, että paikkakunnalla on hyvä tulevaisuus edessään ja me täällä Pyhäjärvellä pystymme vastaamaan niihin haasteisiin, joihin kaupunki voi omalla toiminnallaan tulevaisuudessa vaikuttaa. Investoinnit tuovat hyvinvointia meille kaikille Pyhäjärvellä, roolista riippumatta.

Pyhäjärven Kehitys Oy VAHVAA KEHITTÄMISTOIMINTAA VUODELLE 2024

**Pyhäjärven Kehitys Oy:n
päällimmäinen tavoite on
edelleenkin edistää kunnan
elinvoimaisuutta ja yritysten
toimintaympäristöä.**

Yhteistyössä Nihak ry:n kanssa ja hyödyntämällä erilaisia julkisia rahoitustuotteita pyritään parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, kehittämään työllisyyttä ja osaamista sekä parantamaan Pyhäjärven kilpailukykyä, elinvoimaisuutta ja vetovoimaa.

Tulevana vuotena yhteistyössä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän (JEDU) kanssa tullaan tarjoamaan yritysten tarpeisiin räätälöityjä koulutuspalveluja (esim. matkailuala) sekä rekrytoivaa koulutusta & täydennyskoulutusta yhteistyössä Centria-ammattikorkeakoulun kanssa. Pyhäjärven kehitys Oy haluaa näin auttaa yrityksiä nykyisen työvoimapulan ja osaamisen haasteissa.

Myös tulevana vuonna Pyhäjärven kehitys Oy:n painopisteet tulevat olemaan niin rakennemuutokseen

sopeutumisessa, energiakäänteeseen hyödyntämisessä ja elinkeinoelämän monipuolistamisessa kuin uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen luomisessa ja edelleenkin valtateiden 4- ja 27- risteysalueen eli Nelostien ykköspaikan aktiivisessa markkinoinnissa, jonne houkuttelemme mm. kiertotalouden kasvavia yrityksiä.

Yhtiön toimistotiloja vuokrataan myös 2024 kannattavaksi osoittautuneella toimistohotelli-konseptilla. Ensi vuonna toimistotilaa saa myös vuorokaudeksi eli lyhytaikaisesti.

Tavoitteena on nostaa toimistotilojen käyttöaste taas lähelle 80 %.

Olemme nyt ja tulevana vuotena luonnollisesti osa Järvi-Suomea Visit Finlandin käyttämän Lakeland- suuralueen sisällä. Pyhäjärven Kehitys Oy on auttamassa kulttuurimatkailusta hyvinvointia (KuMa)- hankkeen ansiosta yrityksiä parantamaan digitaalista saavutettavuuttaan niin, että Pyhäjärven kohteet ja palvelut löytyisivät verkosta matkailijalle mahdollisimman helposti ja olisivat myös ostettavissa digitaalisesti.

Matkailuyritystemme tuotetiedot löytyvät kätevästi Visit Finlandin datahubin alustasta datahub.visitfinland.com
Ajankohtaisia uutisia & paljon muuta löytyy Some-kanaviltamme www.pyhajarvenkehitys.fi,
seuraamalla Facebook-sivujamme [www.facebook.com/](https://www.facebook.com/PKehitys) ja twiittejämme <https://twitter.com/PKehitys>

Maaseututoimen ajankohtaiset uutiset

Olen Sirpa Laitinen ja aloitin Pyhjärven YTA:n maaseutuasiamiehenä 16.10.2023.

Minut tavoittaa Pyhjärven kaupungintalolta, olen toimistolla tavattavissa pääsääntöisesti klo 8-15.00 välillä.

Kuva ja teksti: Sirpa Laitinen

Keskeisimpiä työtehtäviäni ovat maataloustuki- ja korvausasioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, valvonta- ja tarkastustehtävien sekä vahinkoarvioiden suorittaminen. Myös ja eläinten merkintään ja rekisteröintiin liittyvien asioiden käsittely kuuluu Pyhjärvellä minulle.

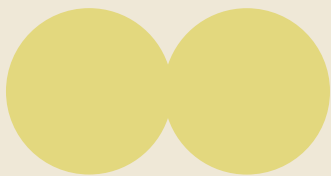
Työskentelin vuosina 2008-2023 MTK Pohjois-Suomen järjestöagrologina ja sen tehtävän hoitamisessa tulin tutuksi jo monen pyhäjärvisen maatilayrittäjän kanssa. MTK:n työtehtävissä ehdin vuosien aikana hankkia itselleni myös vahvan verkoston eri sidosryhmien keskuudesta ja se asia on helpottanut minua paljon tämän uuden työtehtävän opettelussa. Olen myös ollut omalla maatilalla yrittäjänä – niiltä vuosilta tunnistan omakohtaisesti mm. karjanhoitotyön sitovuuden sekä alkutuotantoon liittyvät monet erityispiirteet. Olen kotoisin Haapavedeltä ja tällä hetkellä kotini löytyy Kärsämäeltä.

Harrastuksiini kuuluu kuntoliikunta, jota toteutan talvisin erityisesti hiihtämällä ja joogaamalla sekä kesäisin mm. pyöräilemällä. Osan vapaa-ajastani täyttää myös monipuolinen yhdistystoiminta sekä neljän ihanan pikkutyön mummona oleminen.

Tällä hetkellä maataloustoimessa ajankohtaista on erinäiset tukimaksatukseen liittyvät työt. Vuodesta 1995 eli EU-jäsenyyden alusta lähtien Suomen maatalouspolitiikan perustana on ollut Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka (Common Agricultural Policy, CAP), joka pyrkii kehittämään yhteisön maataloustuotantoa tasapainoisella tavalla ottaen huomioon ympäristön ja eläinten hyvinvoinnin ja edistään maaseutualueiden elinvoimaisuutta. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpanossa Suomen kansallisia painopisteitä ovat aktiivisen ruoantuotannon edistäminen,

ilmasto- ja ympäristöviisauden vahvistaminen maataloudessa sekä uudistuvan ja elinvoimaisen maaseudun turvaaminen. Yhteistä maatalouspolitiikkaa vuosina 2023-2027 toteutetaan kansallisen CAP-suunnitelman avulla. Yksi uuden tukikauden merkittävä muutos on tukien totutusta myöhäisemmäksi muuttunut maksuaikataulu. Asiasta on aiheutunut viljelijöille harmia ja epävarmuutta tilan talousasioiden hoitamiseen, koska merkittävä osa aiemmin syys- lokakuussa tiloille maksetusta tukimäärästä onkin tänä vuonna maksussa marras-joulukuulla.

Seuraavalla sivulla tärkeitä päivämääriä!

Tällä hetkellä tiedossa oleva Ruokaviraston ilmoittama maksuaikataulu:

Syysilmoitus kasvipeitteisyydestä on vuodesta 2023 alkaen osa peltotukien hakua suurimmalle osalle maatiloja. Ennakkotiedon mukaan syysilmoitusten oli määrä alkaa Vipu-palvelussa marraskuussa 2023. Ilmoitusaika siirtyy nyt tammikuulle 2024 eli ilmoitukset tehdään Vipu-palvelussa 8-31.1.2024.

Karjatiloilta ajankohtaista on hakea tuettuun maksulliseen lomitukseen myönnettyä tukea. Pyhäjärven kunnanhallitus on päättänyt myöntää lomaoikeutetulle maatalousyrittäjälle avustusta tuettuun maksulliseen lomitukseen 5,15 e/h.

Tuettua maksullista lomitusta on yksittäisen maatalousyrittäjän mahdollista käyttää maksimissaan 120 h/vuosi. Avustusta haetaan jättämällä hakemuskäytävä ja siihen tarvittavat liitteet maaseututoimeen.

23.11. lähtien maksetaan
eläinten hyvinvointikorvauksen 1. erä.

Ensimmäisessä erässä maksetaan noin 50% nautojen, lampaiden ja vuohien koko vuoden eläinmäärästä.

Loput tuesta sekä sika- ja siipikarjan tuki kokonaisuudessaan maksetaan kesäkuussa 2024.

27.11. lähtien maksetaan
ympäristökorvauksen 1. erä (noin 85%).

Maksussa on tilakohtainen toimenpide ja valinnaiset toimenpiteet (EI kuitenkaan kiertotalouden edistäminen, valumavesien hallinta, lintupellot)

27.11. lähtien maksetaan
luomutuotannon 1. erä.

Ensimmäisessä erässä maksetaan noin 85% kasvinviljelyn korvauksesta.

Eläinten (myös lemmikkien) rekisteröiminen

Rekisteröintivaatimus perustuu 1.1.2022 voimaan tulleeseen lakiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja koskettaa jokaista, joka aikoo pitää yhtä tai useampaa nautaa-, lammas-, vuohi-, sika-, hirvi-, kameli tai hevoseläintä, turkiseläintä, tuotantokania, siipikarjaa tai mehiläisiä ja kimalaisia, myöskin haaskaruokintapaikan perustamista sekä tiettyjä sukusolujen ja alkioiden säilyttämistä.

Eläinten pitopaikka- ja pitäjärekisteriin tehdään ilmoitukset ennen eläinten pidon aloittamista. Rekisteri löytyy osoitteesta <https://epr.ruokavirasto.fi> ja sinne kirjaututaan omalla mobiili- tai pankkitunnistautumisella. Myös eläintenpidon lopettaminen tulee ilmoittaa kyseiseen rekisteriin.

Lisää tietoa asiasta: www.ruokavirasto.fi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi

**Lisäksi jokaisen on ilmoitettava koirien
pitäminen**

koirarekisteriin

viimeistään 31.12.2023

Koirien
tunnistamisesta
ja rekisteröinnistä on
säädetty maa- ja
metsätalousministeriön
asetuksella 68/2022, joka
on tullut voimaan 1.1.2023.

Koirat on
tunnistusmerkittävä
(mikrosirulla) ja
ilmoitettava
koirarekisteriin
viimeistään 31.12.2023.

Pelkkä Kennel-liittoon
tehty rekisteröinti ei ole
riittävä.

Lisää tietoa sivustolta

<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/koirat-kissat-ja-fretit/koirarekisteri/>

Ruokaviraston koirarekisteri on avattu kaikkien koiran haltijoiden
käytettäväksi osoitteessa [koirarekisteri.ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi/koirarekisteri).

Koirarekisterin yhteystiedot:

arkisin klo 8.15-16.00

koirarekisteri@ruokavirasto.fi

puh. 020 690 500

Postiosoite: Koirarekisteri, PL120, 78201 Varkaus

EPT-keikan puuhaajat pääsivät yhteiskuvaan Tuulin kanssa!

Vasemmalta:
 kulttuurituottaja Leena Mulari, yhteisöasiamies Eeva Vaskilampi, vapaa-ajanohjaaja Marko Pehkonen, rap-artisti Tuuli, nuoriso-ohjaaja Satu Tikka, etsivä nuorisotyöntekijä Marika Tavasti, nuoriso-ohjaaja Anni-Erika Tuhkanen ja kouluvalmentaja Tiina Haapapuro.

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN VIIKKO 45

Iso kiitos kaikille tukijoille ja yhteistyökumppaneille nuorten konsertin järjestämisessä!
Nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut

Tänä vuonna ehkäisevän päihdetyön viikon teemana toimi Käsi kädessä: Päihde- ja mielenterveystyö. EPT-viikkoa tuodaan näkyväksi vuosittain vaihtuvilla teemoilla valtakunnallisesti, muun muassa erilaisten tapahtumien ja teemailtojen kautta. Pyhäjärvellä vietimme EPT-viikon tiistaina yläaste- ja lukioikäisten kanssa välituntitoimintaa ehkäisevän päihdetyön teemalla. Keskiviikkona keskuskoululla Tomas Jouhilampi kertoi, kuinka päihitteet ovat hänen elämäänsä vaikuttaneet johtaen isoon käänteeseen. Perjantaina ehkäisevän päihdetyön viikkomme huipentui laulaja Tuulin keikkaan, jossa vieraili hyvin niin nuoria kuin vanhempiaakin!

HYVINVOINTITALO

PYHÄJÄRVEN TEKNISET PALVELUT

Kaupungin tekniset- ja hyvinvointipalvelut ovat päivittäneet uuden kirjasto- ja kulttuuritalon (hankenimeltään hyvinvointitalo) hankesuunnitelman yhteistyössä Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:n kanssa kaupunginhallituksen päätöksen 22.5.2023 §164 mukaisesti.

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto teki päätöksen 15.10.2018 § 81:n kohdassa 2, että kirjastolle rakennetaan uudet tilat mahdollisimman nopeasti ja samaan yhteyteen rakennetaan monitoimitilat kulttuurin ja liikunnan tarpeisiin. Uusien tilojen tavoitteena on parantaa olemassa olevaa tarjontaa ja tarjota laadukkaat kirjasto- ja kulttuuripalvelut koko Pyhäjärven alueelle.

Tilojen muunneltavuus mahdollistaisi monipuolisen tarjonnan ja eri käyttäjäryhmien huomioimisen, sekä tilojen hyödyntämisen aamusta myöhäiseen iltaan. Tavoitteena on, että kirjaston aukioloaikaa voitaisiin laajentaa myös omatoimisella käytöllä. Monitoimisasi mahdollistaisi mm. konserttien järjestämisen, johon Pyhjäjärvellä ei nykyisin ole sopivia tiloja. Sali mahdollistaisi myös kaivatun päiväliikuntamahdollisuuden.

Hankesuunnitelmassa on tarkasteltu kahta erikokoista toteutusta:

Vaihtoehto A

Kirjasto välttämättömine aputiloineen + auditorio

Hyötyala: 825 m²

Bruttoala: 1196 m²

Kustannusarvio: 3 135 000 €

Vaihtoehto B

Kirjasto, liikunta-/monitoimisasi, auditorio ja nuorisotilat

Hyötyala: 2568 m²

Bruttoala: 3724 m²

Kustannusarvio: 7 876 000 €

Alustava aikataulu hyvinvointitalon toteutukselle:

Suunnittelun käynnistys 6/2024

Urakkalaskenta 2/2025

Rakentaminen 8/2025 – 3/2027

Liikunta- ja kulttuuritapahtumat tarvitsevat kipeästi nykyaikaiset tilat. Liikunnan harjoittamiseen tarkoitettut nykyiset salit ovat liian pienet ja ikääntyneet sekä muutoinkin toteuttamisratkaisuiltaan vanhanaikaiset. Tämä näkyy esimerkiksi liikuntavälineiden varastotilan vähyytenä sekä salien kentän ja seinän välisen turva-alueen pienuutena. Myös logistisesti nykyinen käytäntö eli se, että liikunnan, kulttuurin ja muita vapaa-ajan palveluja järjestetään useissa eri paikoissa ympäri kaupunkia, on kestävätkä.

Urheilupaikkojen varauksissa on joka vuosi merkittävästi ruuhkaa, eikä kaikille haluaville tahoille saada myönnettyä

heidän haluamaansa salivuoroa. Nykyisellään liikuntasalit eivät vastaa kaikkien paikkakunnalla harrastettavien lajien tarpeita (pesäpallo, jalkapallo, salibandy). Vuoropula on sen verran suuri, että tavoitteellisesti harjoittelevillekaan ryhmille ei ole mahdollista tarjota kehittymisen mahdollistavia vuoroja (2 kertaa viikossa tai useammin).

Positiiviseksi ”ongelmaksi” on muodostunut myös Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan kehittyminen. Tarve uusillekin ohjatuille ryhmille on kuitenkin suuri, sillä esimerkiksi kouluterveyskyselyn perusteella vähintään tunnin päivässä liikkuvien alakoululaisten (4. ja 5. luokka) ja yläkoululaisten

(8. ja 9. luokka) on laskenut.

Päiväliikuntaa ei voi tarjota ollenkaan, koska olemassa olevat salit ovat koulujen käytössä päivisin. Uusi sali antaisi mahdollisuuden esimerkiksi toteuttaa ryhmäliikuntaa ikäihmisille ja vuorotyöläisille päiväaikaan.

Liikuntasaliin olisi varattavissa myös kertavuoroja eikä pelkkiä kausivaroja niin kuin tällä hetkellä. Täysimittainen liikuntasali mahdollistaa kentän jakamisen jopa kolmeen lohkoon, mikä tehostaa tilan käyttöastetta.

On myös syytä huomioida, että nykyisissä sisäliikuntatiloissa aikuisten sarjaotteluiden järjestäminen useissa pallopeleissä (esimerkiksi

futsal, salibandy ja lentopallo) on mahdotonta, koska salit ovat liian pieniä. Uusi sali mahdollistaisi myös eri lajien liigaotteluiden ja -tapahtumien järjestämisen Pyhäjärvellä. Tämä toisi huippu-urheilutapahtumat Pyhäjärvellä saavutettaviksi. Uuden, täysimittaisen liikuntasalin tarve on selkeästi olemassa.

Uusi kulttuurisali helpottaisi merkittävästi kulttuuritoiminnan ja -tapahtumien järjestämistä, kun perustekniikka ja -paikka olisivat aina valmiina. Tapahtumien rakentamisen ja vuokraamisen kustannukset, sekä rakentamiseen käytetty aika ovat pois kulttuurialan ja -

Uudisrakennushankkeen toteuttamisen polku kestää noin 3,5 vuotta ja toteutuksen aikana kuntatalouden odotetaan paranevan merkittävästi, joka mahdollistaa hankkeen rakennusvaiheen rahoittamisen sekä käytön aikaisten kustannusten kantamisen. Hankkeen lykkääminen vaikuttaisi rakennuskustannuksiin nostamalla niitä.

Visiokuva, Arkkitehtuuritoimisto Kontu Oy

tapahtumien kehittämisestä. Vuokra- ja rakennuskustannukset heikentävät myös tapahtumien kannattavuutta. Rakentamisen vaatima työmäärä on niin suuri, että se vaikuttaa tapahtumatiheyteen ja vaikeuttaa talkoolaisten värväystä tapahtumiin. Nykyisellään Pyhäjärvellä ei voi tarjota teatteriesityksiä tai orkesteritasoisia esityksiä, koska ei ole soveltuvia tiloja, joten konserttisalille on tarve. Lisäksi seniorit ovat aktiivisia järjestämään kulttuuritarjontaa. Tiloissa, joissa nykyisin järjestetään kulttuuritapahtumia (koulujen salit, seurakuntatalo), ei yhdessäkään ole nousevaa katsomoa. Tämä asettaa katsojat eriarvoiseen

asemaan, koska näkyvyys näyttämölle huononee ja käy miltei mahdottomaksi muutaman penkkirivin jälkeen. Maksullisissa tapahtumissa tätä on vaikea perustella yleisölle. Kaupungin torilla järjestettävälle kulttuuri- ja yleisötilaisuuksille (esimerkiksi Kihupäivien konsertit) ei ole tällä hetkellä soveltuvaa vaihtoehtoista tilaa. Mikäli sääolot osoittautuvat haastaviksi, tapahtumia joudutaan perumaan tai siirtämään. Uusi hyvinvointitalo mahdollistaisi uudet, terveelliset tilat toteuttaa nuorisotyötä. Henkilökunnan ja nuorten oireilu on yhtenä perusteena toteuttaa hanke täysimittaisena, nuorisopalveluiden toiveet/huolen huomioiden. Uusien tilojen sijainti ja

synergiaetu koulun ja harrastuspaikkojen välillä luo uuden mahdollisuuden panostaa nuorten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Pyhäjärveltä puuttuu seminaarityön mahdollistavat luentotilat kokonaan. Auditorio mahdollistaa luentoja ja kokousten järjestämisen asianmukaisessa tilassa. Kaupungilla olisi tarve remontoida virastotalon valtuustosali sen teknisten vajaavaisuuksien vuoksi. Auditorio voisi olla valtuustosali ja soveltuisi erinomaisesti kokousten pitämiseen. Virastotalon sali voisi toimia tavanomaisena kokoustilana ja silloin sen laajaa peruskorjausta ei olisi tarvetta toteuttaa. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman yksi keskeisistä hankkeista on Suomi

liikkeelle -ohjelma, jonka tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Taustalla ovat muun muassa yleinen fyysisen toimintakyvyn heikkeneminen, huolestuttavat Move-mittausten tulokset sekä ikääntyneiden kaatumisten aiheuttamien hoitajaksojen korkea määrä.

Hallitus tulee laatimaan kaikki hallinnon alat kattavan kansallisen liikunnallisen elämäntavan ja toimintakykyohjelman. Yksi ohjelman painopisteistä tulee olemaan kuntien tilojen nykyistä laajempi hyödyntäminen liikunnassa. Lisäksi hallitus tulee kasvattamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen painoarvoa. Hyte-kertoimen perusteella myönnettävään valtionosuuteen kunnat voivat vaikuttaa esimerkiksi tehokkaalla kulttuuri- ja liikuntatyöllään. Nyt suunnitteilla oleva kirjasto- ja monitoimitalo on näin ollen täysin yhtenevä valtakunnallisten linjausten ja tavoitteiden kanssa.

Seuraukset, jos hanke ei toteudu:

Pyhäjärven kaupunki on kartoittanut tilakartoitusvaiheessa toimitilansa kulttuuri-, nuoriso ja liikuntatilojen osalta. Tilat sijaitsevat nykyisin eripuolilla kaupunkia ja alojen välinen yhteistyö on osin hankalaa. Osa tiloista on huonokuntoisia ja niissä on havaittu sisäilmaongelmia.

Mikäli hanke ei toteudu toiminnat jatkuvat ennallaan. Tällöin päiväliikunta mahdollisuutta ei edelleenkään olisi ja kaikki ryhmät sijoitettaisiin edelleen koulujen saleihin ilta-aikaan. Toisaalta olisi myös erittäin todennäköistä, että liikuntapalveluiden aktiivinen kehitys esimerkiksi Harrastamisen Suomen mallin puitteissa hidastuisi merkittävästi – ellei jopa taantuisi.

Seuraukset, jos hanke ei toteudu:

Mahdolliset kulttuuritapahtumat järjestettäisiin koulujen saleissa niiden asettamien rajoitusten puitteissa. Konserttien järjestämiselle ei edelleenkään olisi tiloja, koska niiden järjestäminen koulujen saleissa ei onnistu mm. akustisten ongelmien takia. Tästä todennäköisesti on seurauksena, että erilaisia Pyhäjärveäkin koskettavia tapahtumia tullaan järjestämään merkittävästi nykyistä enemmän lähialueen muissa kunnissa.

Kirjastolle hankkeen toteutumattomuus olisi erittäin suuri ongelma. Jos hanke ei toteudu joutuisi kirjasto jatkamaan toimintaansa nykyisissä väistötiloissa, joiden sijainti ja toiminnallisuus eivät tue kirjastotoimintaa. Tiloihin on tehty peruskorjaus 2016 - 2018, mutta kirjastotoiminnan jääminen tiloihin pysyvästi olisi tiloihin tehtävä tilamuutoksia toiminnan sujuvoittamiseksi. Mikäli hanke ei toteudu kokolaajuudessaan tulisi kirjastolle joka tapauksessa rakentaa uudet tilat. Jos hanke ei toteudu, kävijä- ja lainausmäärät jatkevat vähenemistään.

Pyhäjärveltä puuttuu nykyvaatimukset täyttävä kokoustila nousevine istumapaikkoineen. Mikäli hanketta ei toteuteta, ei ole näköpiirissä muuta rakennushanketta, jossa auditoriota voitaisiin toteuttaa.

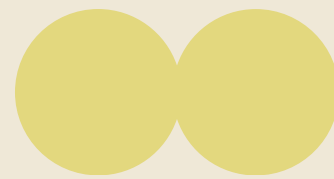

ASEMATIEN JATKAMINEN

Asematien katu-urakka on edennyt talvitaloulle. Asematien alittavan kevyenliikenteen väylän silta on valettu lokakuussa. Sillan ympärille on tehty täytöt maa-aineksilla ja sen maavallien työnaikaiset tukirakenteet poistettu. Kevyen liikenteen väylä ja alikulku on otettu käyttöön 1.12.2023 työmaan talvitaluon ajaksi.

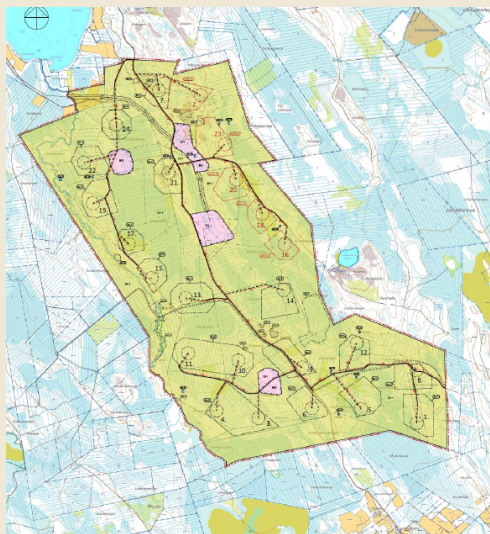
Keväällä arviolta huhtikuun lopulta työt jatkuvat Palotien liittymän rakentamisella ja koko urakka-alueen viimeistelytöillä sekä asfaltoinneilla. Radan ja Asematien alittavan klv:n käytölle tulee katkos viimeistelytöiden ja asfaltoinnin ajaksi kesällä 2024.

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Pyhäjärven kaupungin länsiosaan, Haapajärven kaupunginrajan tuntumaan. Kaava-alueelle suunnitellaan rakennettavaksi enintään 24 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 5–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto hyväksyi Itämäen tuulivoiman osayleiskaavan vaiheen 1 osalta pvm. 25.9.2023. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimalaitoksista perustuksineen, sähköasemasta ja muuntamoista sekä voimaloita yhdistävistä maakaapeleista ja teistä. Valtaosa kaava-alueesta säilyy metsätalousalueena ja on merkitty kaavoihin maa- ja metsätalousvaltaisena alueena M-1-merkinnällä.

Itämäen tuulivoiman osayleiskaava

Kaavoituskuulumisia

Hyväksytty kaavakartta.

Kuvassa on vahvistetun kaavan sijainti kartalla. Seuraava vaihe tämän tuulivoiman rakentamisessa on rakennuslupavaihe voimaloille.

Olkosen alueen osayleiskaava ja asemakaava

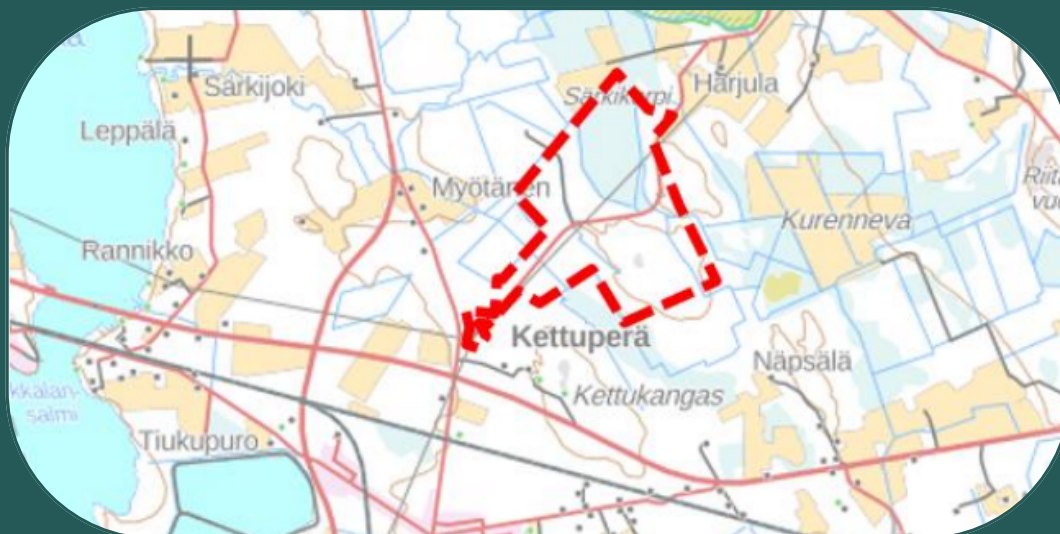
**Hankkeelle on saatu
Ympäristöministeriön tuki
(ympäristöministeriön
avustushaku vihreän
siirtymän
investointihankkeiden
edistämiseksi).**

Pyhäjärven kaupunki suunnittelee Olkkosen alueelle teollisuusaluetta vihreän siirtymän energiahankkeita varten. Alueelle on kaavailtu kiertotalousterminaalia, kahta tonttia esimerkiksi biohiilen tuotantoon, kolmea tonttia akkuvarastoille, sekä kaksi power-to-x-toimintaan (mm. vihreän vedyn tuotanto) suunnattua tonttia. Tarkoituksena on kaavoittaa alueelle valmiita tontteja vihreän siirtymän hankkeita varten, jolloin sopivan hanketoimijan löytyessä alueella on välittömästi kaavalliset valmiudet rakentamiselle.

Asemakaava edistää Suomen
hiilineutraaliustavoitteita,

varautuu uusiutuvan energiantuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin valtakunnallisten alueidenkäyttötarpeiden mukaisesti sekä toteuttaa Pyhäjärven vuoteen 2030 tähtäävää kaupunkistrategiaa, jossa todetaan että ”Kehitetään uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä vaihtoehtoja energiantuotantoon. Muutos mahdollistaa työtä ja ansaintamahdollisuuksia erityisesti kasvukeskusten ulkopuolelle, resurssi-Suomeen. Energiaomavaraisuuden merkitys kasvaa niin kansallisella tasolla kuin paikallisellakin tasolla.” Alueelle laaditaan myös osayleiskaava.

Olkosen tulevan asemakaava-alueen rajat

PYHÄJÄRVEN KYLÄNEUVOSTO ON 20-VUOTIAS

Kyläneuvosto on vuoropuhelun ja kohtaamisen paikka kylätoimijoille, missä päästään vaihtamaan kuulumisia ja keskustelemaan tärkeistä kyliä koskevista asioista. Lue lisää: pyhajarvi.fi/kylaneuvosto

Kyläneuvosto on yksi kaupungin vaikuttamistoimielimistä. Kyläneuvoston tehtävä on kaupungin ja kylien välinen yhteyden pito ja yhteistyö, esitysten ja lausuntojen antaminen kyliä koskevista asioista sekä kylien elinvoimaisuuden edistäminen.

HIIDENKYLÄ ON VUODEN KYLÄ 2023. KUVA KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVILTÄ HIIDEN-ORAVASTA.

YHTEISÖASIAMIES EEVA VASKILAMPI

Kyläneuvostoon kuuluvat kyläyhdistysten ja -toimikuntien nimeämät edustajat, kaupunginhallituksen edustaja, talous- ja hallintojohtaja sekä yhteisöasiamies. Kyläneuvosto kokoontuu noin 2–4 kertaa vuodessa.

Kyläneuvosto perustettiin, jotta kylät voisivat yhdessä suunnitella tulevaisuuttaan. Kunta voi ottaa tarpeet tarkemmin huomioon omissa talous- ja investointisuunnitelmissaan. Yhteisiin hankkeisiin saatavan

ulkopuolisen rahoituksen hakeminen.

Kyläneuvoston kokouksissa on 20 vuoden aikana mm. seurattu erilaisia kylien koskevia hankkeita ja suunniteltu kylien yhteisiä hankkeita. Kyläneuvosto on tehnyt esityksiä ja lausuntoja ja antanut evästyksiä mm. kylien kehittämisavustusten jaosta, vuoden kylän valinnasta, talouden tasapainottamisen suunnitelmista sekä antanut evästyksiä kaupunkistrategiaan, hyvinvointityöhön ja

palveluliikenteeseen liittyen.

Kyläneuvosto seurasi tiiviisti laajakaistahankkeen edistymistä ja oli mukana kyläkierroksen suunnittelussa. Kyläneuvostossa on myös suunniteltu ja toteutettu yhdessä erilaisia tapahtumia, mm. Avoimet kylät- tapahtumapäiviä, kyläturvallisuuspäivä, koko perheen kulttuuriympäristöpäivä sekä Pohjois-Pohjanmaan kyläjuhla yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kylät ry:n kanssa.

KOULUTERVEYSKYSELYN TULOKSISSA SEKÄ HYVÄÄ ETTÄ HUOLESTUTTAVAA - yhteistä hyte-työtä tarvitaan

**Kouluterveyskyselyn
kautta saadaan monipuolista
ja luotettavaa seurantatietoa
eri ikäisten lasten ja nuorten
hyvinvoinnista, terveydestä,
koulunkäynnistä ja
opiskelusta, osallisuudesta
sekä avun saamisesta ja
palveluista.**

Ksely toteutetaan joka toinen vuosi, ja sen toteuttaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Siihen vastaavat keväisin perusopetuksen 4. - 5. -luokkalaiset ja 8. - 9. luokkalaiset sekä lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat.

Vuoden 2023 valtakunnallisten tulosten mukaan suuri osa lapsista ja nuorista voi hyvin, on tyytyväinen elämäänsä ja arkiryhti on kunnossa. Mutta osan hyvinvointia kuormittavat monet erilaiset tekijät, kuten sairastelu, ahdistuneisuus, kiusaaminen tai sosiaalisten tilanteiden pelko, joiden taustalla voi olla monia erilaisia tekijöitä. Tilanteen korjaaminen vaatii toimia sekä kouluyhteisöltä että opiskeluhoitopalveluilta.

Pyhjäjärven osalta kouluterveyskyselyn tulokset kertovat osallisuuden ja koulussa viihtymisen positiivisesta kehityksestä, näin on erityisesti alakoulun kohdalla. Myös koulukiusaamisen suhteen trendi on hyvä, sillä koetun kiusaamisen määrä on laskeva niin alakoulussa, yläkoulussa kuin lukiossa. Myös

luokka- ja ryhmähenki on hyvä. Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien määrä on yleisesti ottaen laskussa. Lisäksi harrastamisen suhteen Pyhäjärvellä pyyhkii hyvin: 100 prosenttia yläkoululaisista ja lukiolaisista harrastaa jotain vähintään kerran viikossa. Erityisesti viikoittain liikuntaa harrastavien määrä on nousussa. Myös opiskeluhoitolaisten ammattilaisille päästään hyvin ja apua saadaan tehokkaasti.

Kouluterveyskyselyn tulokset nostavat kuitenkin esiin myös aiheita, joista niin koulujen kuin kotien on syytä olla erittäin huolissaan. Alakouluikäisten osalta hälyttävää on, että vanhempien tai huoltajien taholta fyysisistä tai henkistä väkivaltaa kokeneiden lasten määrä on kasvanut lähes 10 prosenttiyksikköä. Erilaisten tupakkatuotteiden ja alkoholin käyttö on kasvussa, ja esimerkiksi sähkötupakkakokeiluja tehdään jo alakoulussa. Myös luvattomien poissaolojen ja myöhästymisten määrä on nousussa yläkoulussa ja lukiossa.

Oma kokonaisuutensa ovat internetin ja sosiaalisen median käyttöön kytköksissä olevat,

mielenterveyteen ja jaksamiseen liittyvät ongelmat. Sellaisten lasten ja nuorten määrä on nousussa, jotka ovat tunteneet olonsa hermostuneeksi, kun eivät ole päässeet nettiin. Vastaavasti niiden osuus, jotka ovat yrittäneet viettää vähemmän aikaa netissä siinä onnistumatta, on kasvanut alakoulusta lukioon. Erityisesti tytöt kokevat sosiaalista ahdistuneisuutta ja vaikeuksia esimerkiksi suullisessa esiintymisessä. Tytöt myös kokevat poikia enemmän koulu-uupumusta

- Kyseessä on yksittäistä kysymystä laajempi ongelma, jonka syyt ja seuraukset ovat nähtävissä. Koulussa uuvutaan helpommin ja opiskelu takkuu, jos perusta eli terveet elämäntavat eivät ole kunnossa. Digitaalisuus ja sosiaalinen media auttavat monessa, mutta sanonta "hyvä renki, huono isäntä" pätee niidenkin kohdalla. Hyvinvointimme edellytys on tasapainoinen ja turvallinen arki, sen edistämiseen meidän on paneuduttava yhteistuumin. Samaan aikaan on syytä olla erittäin tyytyväinen siihen, että koulukiusaamisen suhteen olemme niin Pohjois-Pohjanmaahan kuin koko maahan verrattuna huomattavasti paremmalla tolalla,

vaikka jokainen tapaus on tietysti liikaa, toteaa hyvinvointijohtaja Jouni Tilli.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte) on sekä kuntien että hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Pyhäjärvellä hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoinnista. Se on poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin toimialojen, järjestöjen,

yritysten, yksityisten toimijoiden, hyvinvointialue Pohteen sekä muiden julkisorganisaatioiden kesken. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä otetaan huomioon kaupungin omien tavoitteiden lisäksi hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopisteet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tehdään joka sektorilla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kouluterveyskyselyn tuloksia on tarkasteltu myös kaupungin hyte-työryhmässä. Tämän pohjalta on tehty useita tavoite- ja toimenpide-ehdotuksia ensi vuoden talousarvioon. Teemoina ovat muun muassa lasten ja nuorten kokemaa yhteisöllisyys, lukemisen ja kirjoittamisen perustaidot, yleiset hyvinvointitaidot sekä fyysisen toimintakyvyn parantuminen.

VESI, RAKKAANI -
WATER, MY BELOVED.
SALMEN KOULUN 7 LK. OPPILAIKEN
VALMISTAMA VALO- JA ÄÄNI-
INSTALLAATIO OSANA OULU2026:
VALON KUUKAUSI-TAPAHTUMAA

Callio FutureMINE 5G-verkkoa otetaan jo käyttöön

Testikaivosprojektin keskiössä olevan yksityisen 5G-verkon rakentaminen aloitettiin lokakuussa ulkopeitolla, eli verkko rakennetaan, testataan ja käyttöön otetaan ensin maanpinnalla. Päätelaitteita, 5G puhelimia ja reitittimiä, kytketään ensimmäistä kertaa projektin yritysten käyttöön viikon 47 aikana projektikumppanin Edzcomin toimesta. Core-ydinverkko toimitetaan uudelle kaivostuvalle rakennettuun turvalliseen laitetilaan. Ydinverkossa myös

toteutetaan projektin yritysten käyttämiä palveluita. Tähän mennessä 5G peitto kattaa ison osan Mainarintien kaivosalueesta, aina raakkukivilouhoksen pohjaa myöten. Ulkopeiton käyttöönoton jälkeen asennukset siirtyvät vaiheittain maanalaiseen kaivokseen, johon tukiasemia asennetaan ja verkkoa käyttöön otetaan taso kerrallaan. Asennusurakka on edistynyt Pyhäjärvisen työvoiman ansiosta tehokkaasti ja turvallisesti ja suunnitelmien mukaisesti.

Projektissa investoitava yksityinen 5G-verkko mahdollistaa mm. erilaiset kone- ja laitetestaukset raakkukivilouhoksen alueella. Toimivan tiedonsiirtoverkon myötä alkaa myös esimerkiksi Nokian RXRM-kameraratkaisun sekä Push-to-X – palveluiden

pilotoinnit ja testaukset. RXRM 360o kameralla on mahdollista saada reaaliaikaista kuvaa kaivoksesta suoratoistona, jonka avulla esimerkiksi kaivoksessa prosessien ja testausten laaduntarkkailu ja etäkäyttö sekä koneiden ja ihmisten etävalvonta sekä etäkoulutukset tuottavat tehokkuutta ja lisäävät toiminnan turvallisuutta. Push-to-X – palvelut taas mahdollistavat 5G-dataverkossa tapahtuvat radiopuhelintyyppiset yhden napin pikapuhelut, multimediaviestit sekä pikavideoinnin. Akkukäyttöisten laitteiden testausten lisääntyessä Pyhäsalmissa, FutureMINE testikaivosprojektiin kuuluu myös oleellisesti tulevaisuuden latausasemat ja ratkaisut, joiden hankintaprosessi ja tekniset selvitykset on juuri käynnistetty.

CALLION FUTUREMINE PROJEKTIN ASENNUSTÖISSÄ UUDEN KAIVOSTORNIN KATOLLA
TERO PIKKARAINEN JA MARKKU AULAKOSKI 20.10.2023

LAPSEN SUUSTA

PÄIVÄKODIN JOHTAJA KATJA MALILA

Terveisiä varhaiskasvatuksesta

Olen tänään ennättänyt tavata rosvon, tonttu Tomeran, veikeän Spidermanin, Hulkin, heppatyön, jääkiekkoilijan ja tulevan palomiehen. Päiväkodin aamupalahetki on juuri päättymässä ja kaksi lasta yhdessä kasvattajan kanssa on lähdössä viemään aamupalakärryä keittiölle. Seuraavaksi alkamassa on muskari. Pyhäjärven varhaiskasvatuksessa muskari toteutuu jokaisessa yksikössä, Päiväkotimuksuteekissa ja Hoijakassa, Ryhmäperhepäiväkotimuksiteorian Hoivassa sekä Salmenportin Veijareissa ja perhepäivähoitaja Sannan lapsille joka toinen viikko. Päiväkotimuksarin tarjoaa Pyhäjärven kaupungin kulttuuripalvelut ja tämän toteuttaa Jokilaaksojen musiikkiopisto. Tavoitteena on tarjota lapsille uusia kokemuksia ja elämyksiä ja opettaa erilaisia taitoja ja uusia lauluja. Muskari on tutkittu vaikuttavan esimerkiksi kielen, muistin ja vuorovaikutustaitojen kehitykseen.

Pyhäjärven varhaiskasvatusta tekee monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, jolla on pitkiä kantavia perinteitä. Esimerkiksi kirjaston henkilökunta käy pitämässä satuhetkiä varhaiskasvatuserityksille. Seurakunnan kanssa teemme yhteistyötä mm. seurakunnan työntekijän ohjaamilla katsomuskasvatuksellisilla tuokioilla. SRK-työntekijä käsittelee leikin varjolla lasten kanssa esimerkiksi ystävyyttä, kaveritaitoja, iloa, kiitollisuutta ja surua. Uskonnollisia tilaisuuksia ovat esimerkiksi joulu- ja pääsiäiskirkko, joiden rinnalla on aina mahdollisuus osallistua samankaltaiseen uskonnottomaan vaihtoehtoiseen toimintaan. Yhteistyökumppaneista voidaan mainita myös Martat ja MTK. He ovat järjestäneet lapsille sadonkorjuu-temalla ohjelmaa kuluvana syksynä. Yhteistyön tekemisellä on varhaiskasvatuksessa pitkät juuret ja tulevaisuuden siivet.

Mihin tarvitaan rahaa?

Mopoon, Samuel 5 v.

Ostamiseen, Ella 6 v.

Karkkeihin ja ruokaan, Taavi 6 v.

Että on iso jääkaappi, Lenni 3 v.

Että voi joskus mennä kivaan paikkaan, Eden 5 v.

Lelujen ja kaikkien ostamiseen, Miisa 5 v.

Milloin sanot kiitos?

Silloin kun joku antaa minulle karkkia, Aarno 5 v.

Joka päivä kun saan jotain, Sulo 6 v.

Silloin kun saan ruokaa, Oiva 4 v.

Ruokapöydässä sanotaan niin, Eerik 3 v.

Millaisia aikuiset ovat?

Kilttejä, Taavi 6 v.

Hauskoja, Lauri-Matti 6 v.

Tosi kilttejä ja sata kilttejä, Eino 4 v.

Antaa pusuja, Ella 6 v.

Siivoaa kaappeja, Samuel 5 v.

Mukavia, Miisa 5 v.

Mikä on tärkeää varhaiskasvatuksessa?

Sensitiivinen vuorovaikutus, lasten mielenkiinnon kohteiden huomioiminen, oppimisympäristöjen rakentaminen yhdessä lasten kanssa, välittävä huolenpito, lapsen tuki sekä leikin ja oppimisen mahdollistaminen ovat keskeisiä asioita vaikuttavaa ja laadukasta varhaiskasvatusta toteuttaessa. Erittäin tärkeää varhaiskasvatuksessa on toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

Pyhäjärven varhaiskasvatuksessa toteutamme pienryhmätoimintaa, joka mahdollistaa toimimisen pienissä ryhmissä ja edistää näin lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Päiväkotimme arkea vie eteenpäin lapsilähtöinen leikkitoiminta. Tavoitteenamme on tukea lapsen oppimista ja vahvistaa olemassa olevien taitojen harjoittelua sekä huomioida lapselle ominaiset tavat toimia. Annamme lapsille riittävästi aikaa esim. pukeutumiseen ja syömiseen sekä pyrimme leppoisaan ja kiireettömään arkeen. Myös selkeät säännöt ja rajat luovat turvallisen ilmapiirin. Lapsille puhutaan kiusaamisesta ja toisten huomioonottamisen tärkeydestä. Johdonmukaisesti noudatettuna säännöt lisäävät lapsen turvallisuuden tunnetta.

Mikä sinusta on ikävää?

Töniminen, Elli 5 v.

Jos kukaan ei leiki minun kanssa, Oona 4 v.

Kiusaaminen, Siiri 4 v.

Jos joku lallattelee minulle, Eden 5 v.

Mistä äiti ja isi tulevat iloisiksi?

Vieraista, Siiri 4 v.

Yllätyksistä, Oona 4 v.

Kun annetaan lahjoja, Oiva 4 v.

Siitä kun me lapset siivotaan,

Samuel 5 v.

Kun lapset tekevät jotain oikein,

Miisa 5 v.

PALVELULIIKENNE PALVELEE OVELTA OVELLE

**Tilaus matkasta tehdään
edellisenä iltana klo 20:00 mennessä
numeroon 044-763 3600 /
Oy Rytkönen & Co.**

Palveluliikenne on Pyhäjärven kaupungin tarjoama palvelumuoto, jonka avulla asukkaat voivat hoitaa vapaasti omia asioitaan Pyhäjärven kaupungin alueella. Palveluliikenne on kaikille avointa.

Palvelubussi hakee asiakkaan sovitusta paikasta ja kuljettaa haluttuun määränpäähän Pyhäjärven kaupungin alueella ja tuo takaisin kotiin sovittuna aikana reittiliikenteen mukaisin aikatauluin. Palvelubussit ovat esteettömiä ja hyvien tilojensa ansiosta autoon on helppo nousta. Tarvittaessa kuljettaja avustaa kulkemisessa ja tavaroiden kantamisessa. Autossa on INVA-varustelu, joten myös pyörätuolin käyttäjät voivat käyttää palvelubussia. Palvelusta peritään yleisen linja-autoliikenteen mukainen maksu.

**Palveluliikenteen kuljetusta koskeviin asioihin vastataan
p. 044-763 3600 / Oy Rytkönen & Co**

**Palveluliikennettä koskevaa palautetta voitte antaa
Pyhäjärven kaupungille, p. 044-445 7809 / Sari Nissilä
sekä Oy Rytkönen & Co:lle, p. 0400-672 335 / Heikki Rytkönen**

PALVELULIIKENNETOIMINTA (PALI)

TOIMII SEURAAVIN RETTEIN

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGISSA KUTSUTAKSIPALVELUNA:

Maanantai

Pitäjänmäki - Kontiola - Kätkytniemi - Latvastentie - Lamminaho - Pyhäsalmi

Saapuminen keskustaan klo 9.00 - lähtö takaisin n. klo 11.00 ja n. klo 14.00

Pyhäsalmen taajama, (mm. Toipilaspolku, Kärkkäisen alue, Leskeläntie, Köpsin alue)

Kierrokset klo 9.00, klo 11.00 ja klo 14.00

Tiistai

Jokikylä - Vaskikello - Hietakylä - Pyhäsalmi

Saapuminen keskustaan klo 9.00 - lähtö takaisin n. klo 11.00 ja n. klo 14.00

Pyhäsalmen taajama, (mm. Toipilaspolku, Kärkkäisen alue, Leskeläntie, Köpsin alue)

Kierrokset klo 9.00, klo 11.00 ja klo 14.00

Keskiviikko

Emoniemi - Kirkonkylä - Pyhäsalmi - Parkkima - Vaskikello - Hietakylä

Saapuminen keskustaan klo 9.00 - lähtö takaisin n. klo 11.00 ja n. klo 14.00

Pyhäsalmen taajama, (mm. Toipilaspolku, Kärkkäisen alue, Leskeläntie, Köpsin alue)

Kierrokset klo 9.00, klo 11.00 ja klo 14.00

Torstai

Lahnakangas - Liittoperä - Kuusenmäki - Komu - Ruotanen - Pyhäsalmi

Saapuminen keskustaan klo 9.00 - lähtö takaisin n. klo 11.00 ja n. klo 14.00

Pyhäsalmen taajama, (mm. Toipilaspolku, Kärkkäisen alue, Leskeläntie, Köpsin alue)

Kierrokset klo 9.00, klo 11.00 ja klo 14.00

Perjantai

Haapamäki - Niinimäki - Vuohomäki - Vuohoniemi - Rannankylä - Ruotanen - Pyhäsalmi

Saapuminen keskustaan klo 9.00 - lähtö takaisin n. klo 11.00 ja n. klo 14.00

Pyhäsalmen taajama, (mm. Toipilaspolku, Kärkkäisen alue, Leskeläntie, Köpsin alue)

Kierrokset klo 9.00, klo 11.00 ja klo 14.00

Valokuituliittymät ja laajakaistapalvelut
PAIKALLISELTA
operaattorilta jo 10 vuoden ajan!

100M Perusnetti

29,90 €/kk/12kk

(norm. 39,90 €/kk)

1G Supernetti

39,90 €/kk/12kk

(norm. 49,90 €/kk)

Tarjoukset voimassa
käyttämättömiin liittymiin
31.12.2023 saakka.

Uusi tuotteemme!

TeeVee
by PyhäNet

Ensi kesän
rakentamisia
suunnitellaan nyt!
Kysy liittymätarjous
jo tänään!

KAUPUNGINTALO SULJETTUNA PE 22.12.2023-SU 7.1.2024

Ollintie 26

pyhajarvi@pyhajarvi.fi

pyhajarvenkaupunki

www.pyhajarvi.fi

HYVÄÄ JOULUA & ONNELLISTA VUOTTA 2024!

LAPSEN SUUSTA

Mitä tarkoittaa Suomen itsenäisyyspäivä?

Ei ole tietoa mikä on itsenäisyyspäivä, Oiva 4 v.

Liputuspäivä, Oona 4 v.

Silloin kunnioitetaan ihmisiä, Taavi 6 v.

Rakkautta, Eerik 3 v.

En tiiä, on silloin se Suomen lippu, Eeli 4 v.

Mikä sinusta on kivaa?

Leikkiminen, Meea 6 v.

Leikkiä kissan kanssa, Taavi 6 v.

Leipominen, Elia 6 v.

Pyöräily, Samuel 5 v.

Tekeminen kaverin kanssa, Eden 5 v.